

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I rapport fra Industriministeriets Fremtidssikringsudvalg af december 1988 er det foreslået, at Handelsflådens Velfærdsråd privatiseres som et led i afbureaukratiseringen.

Handelsflådens Velfærdsråd blev oprettet ved lov nr. 188 af 30. april 1948 om velfærdsforanstaltninger for søfarende. Formålet var at varetage og fremme sådanne foranstaltninger i ind- og udland vedrørende søfarendes velfærd under ophold i havn, som måtte skønnes formålstjenlige og ønskelige, eller som var nødvendige til opfyldelse af de henstillinger, der er indeholdt i den af den XXI. internationale arbejds-konference i 1936 vedtagne rekkommendation angående søfolks velfærd i havn.

Velfærdsopgaverne finansieres ved en afgift, der i dag udgør 200 øre, hvoraf staten betaler 100 øre, mens de søfarende og rederne hver betaler 50 øre pr. dag for hver med dansk handelsskib eller -fartøj forhyret søfarende, der er forsikret mod følger af ulykkestilfælde i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring.

Velfærdsrådet disponerer selvstændigt over de ved afgiften opkrævede midler, men dets indtægter og udgifter optages på den årlige finanslov. Det nuværende råd er nedsat af industriministeren. Ministeren udnævner formanden, og rådet omfatter i øvrigt repræsentanter for rederne, de søfarende samt private institutioner, der arbejder for de søfarendes velfærd. Det administrative personale på i øjeblikket 10 personer, hvoraf ingen er tjenestemænd, er budgetmæssigt omfattet af Industriministeriets lønsumsramme.

Ved aktstykke nr. 58 af 24. oktober 1978 skabtes der hjemmel for en videogramtjeneste, baseret på udsnit af Danmarks Radios ordinære TV-programstof. Denne ordning, der siden er blevet fornyet ved de årlige finanslove, består af en produktions- og distributionsproces. Distributionsprocessen, der består i distribution af TV-programmer på videobånd til tilmeldte danske handelsskibe og boreplatforme, henlagdes til Handelsflådens Velfærdsråd.

Privatiseringen af Handelsflådens Velfærdsråd foreslås iværksat ved oprettelsen af en privat selvejende

institution med en selvstændig administration. Den nye selvejende institution vil ikke blive omfattet af fondslovene, fordi den oprettes ved lov og er undergivet tilsyn af staten.

Der skal fortsat være et råd med deltagelse af erhvervets parter som styrende organ for velfærdsarbejdet. Det nye råds sammensætning fastsættes i vedtægterne. Rådet vælger selv formanden, og den daglige ledelse varetages af en direktion efter regler, som fastsættes af rådet.

Det er foreslået at bibeholde velfærdsrådets opgaver – velfærdsarbejdet og TV-betjening af søfarende – og der ændres ikke i den bestående fordeling mellem erhvervets og statens bidrag til velfærdsafgiften. Endvidere skal TV-betjeningen af søfarende fortsat være rent statsfinansieret, idet velfærdsrådet som hidtil skal forestå distributionen af videobåndene med TV-programmerne.

I lighed med den nuværende praksis åbnes der mulighed for, at Handelsflådens Velfærdsråd mod betaling kan påtage sig andre opgaver, der er forenelige med institutionens almennyttige karakter. Velfærdsrådets videofilmordning, der er brugerfinansieret og hviler i sig selv, tænkes således videreført.

Institutionens vedtægter m.v. skal godkendes af industriministeren. Det samme gælder budgetter og regnskaber.

Ved lovforslaget fastslås, at velfærdsforanstaltninger også kan omfatte velfærdsarbejde til søs. Dette vil bringe lovgivningen i overensstemmelse med den måde, hvorpå velfærdsarbejdet på baggrund af udviklingen i dag praktiseres. Samtidig åbnes der mulighed for, at søfarende på fiskeskibe kan blive omfattet af loven. ILO-konvention nr. 163 om søfarendes velfærd til søs og i havn, 1987, der ikke er ratificeret af Danmark, forudsætter, at der optages forhandlinger med fiskeriets organisationer om, i hvilket omfang velfærdsarbejdet skal finde anvendelse for fiskere.

Såvel de søfarendes som redernes organisationer har udtalt sig imod, at erhvervets deltagelse i finansieringen fastholdes, idet man anser velfærdsarbejdet for en offentlig opgave.

Forslaget vil medføre, at antallet af offentligt ansatte reduceres med 10 personer. En privatisering vil